

QORTI CIVILI - PRIM' AWLA

IMHALLEF

ONOR. DR JOANNE VELLA CUSCHIERI
B.A., MAG. JUR. (EUR. LAW.), LL.D.

Seduta ta' nhar il-Hamis, 28 ta' Novembru 2019

Kawza Numru: 27

Rikors Ġuramentat Numru:- 820/2015 JVC

Cassar Fuel Limited (C-28453)

vs

AOT Trading AG, li ghandha s-sede taghha fi Grafenauweg 4, 6300 Zug, Svizzera, registrata skont il-ligijiet ta' l-Isvizzera u b'digriet tal-25 ta' Ottubru 2016 Dr Adrian Attard assumu l-atti tal-kawza bhala prokuratur specjali ghall-istess socjeta' intimata

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors Guramentat fejn is-socjeta' rikorrenti Cassar Fuel Limited ikkonfermat bil-gurament u talbet kif isegwi:

1. Illi s-socjeta` rikorrenti Cassar Fuel Limited xtrat minghand is-socjeta' intimata AOT Trading AG kwantita` ta' fuel, u cioe` hames mitt Metric Tons (500 MT) ta' fuel Light Cycle Oil (LCO) bil-prezz ta' \$1009 per metric ton, u hallsu l-valur shih tal-kuntratt;
2. Illi fit-22 ta' Gunju 2015, is-socjeta` rikorrenti talbet u ottjeniet il-hrug ta' Mandat ta' Sekwestru numru 1007/15 kontra s-socjeta` intimata ghas-somma ta' Dollari Amerikani (\$) 135,741.78 (mija u hamsa u tletin elf, seba' mija u wiehed u erbghin Dollaru Amerikan u tmienja u sebghin cent) li fi flus ekwivalenti fil-munita EURO jammontaw ghal EUR 120,136.10 (mija u ghoxrin elf u mija u sitta u tletin EURO u ghaxar centezmi), u dan bhala valur ta' 134,531 Metric Tons ta' fuel LCO;
3. Illi l-fatti huma li meta l-bastiment Sacro Cuor 1 mar biex jghabbi l-kwantita` mixtrija ta' 500 Metric Tons, u seta' jghabbi biss 365.469 Metric Tons, jigifieri l-kapacita` shiha ta' dan il-bastiment. Ghaldaqstant, iz-zewg partijiet, flimkien ma' l-Oiltanking Terminal, ftehm u li jitghabbew biss 365.469 Metric Tons. Peress li s-socjeta` rikorrenti kienet diga` hallset il-valur shih tal-kuntratt, is-socjeta` rikorrenti hija kreditrici ghall-valur tal-parti li ma tghabbietx fuq il-bastiment Sacro Cuor 1, jigifieri l-valur ta' 134.531 Metric Tons;
4. Illi l-valur tieghu fi flus huwa ta mija u hamsa u tletin elf, seba` mija u wiehed u erbghin Dollaru Amerikan u tmienja

u sebghin centezmi (US Dollars 135.741.78), li fil-valuta ta' Euro jammonta ghal mija u ghoxrin elf, mija u sitta u tletin Euro u ghaxar centezmi (EUR 120,136.10);

5. Illi konsegwetement is-socjeta` rikorrenti hija kreditrici tas-socjeta` intimata fl-ammont imsemmi ta' mija u ghoxrin elf, mija u sitta u tletin Euro u ghaxar centezmi (EUR 120,136.10) jew ta' mija u erbgħa u tletin elf punt hamsa tlieta wiehed (134.531) Metric Tons;
6. Illi s-socjeta` rikorrenti ghamlet proposta ta' ftehim, liema proposta giet respinta mis-socjeta` intimata. Ghalhekk kellha ssir dina l-kawza.

Ghaldaqstant is-socjeta` rikorrenti titlob bir-rispett illi din l-Onorabbli Qorti joghgobha:

1. Tiddikjara illi, għar-ragunijiet hawn fuq imfissra, is-socjeta` rikorrenti hija kreditrici tas-socjeta` intimata fis-somma ta' EUR 120,136.10 bhala rifuzjoni ta' flus imhallsa zejda lis-socjeta` intimata għal fuel oils li ma tghabbewx u dan bi ftehim bejn iz-zewg partijiet u l-Oiltanking Terminal;
2. Tikkundanna lis-socjeta` intimata AOT Trading AG thallas lis-socjeta` rikorrenti Cassar Fuel Limited is-somma ta' EUR 120,136.10.

Bl-ispejjez kollha inkluzi dawk tal-mandat ta' sekwestru numru 1007/15 mahrug fit-22 ta' Gunju 2015 u tal-ittra privata tal-4 ta' Awissu 2015, u bl-imghaxijiet mill-31 ta' Dicembru 2012 sad-data tal-pagament effettiv, kontra l-kumpanija konvenuta, li hija ngunta għas-subizzjoni.

Rat ir-Risposta Guramentata tas-socjeta` AOT Trading AG kif isegwi:

1. Illi preliminarjament, qed jigi sottomess illi dina l-Onorabbli Qorti m'ghandiex gurdizzjoni sabiex tiehu konjizzjoni tal-kawza u dan in vista tal-fatt, *inter alia*, li l-kuntratt ta' bejgh datat 31 ta' Awissu 2012 specifikament jikkontenti li kull vertenza bejn il-partijiet kuntrattwali ghandha titressaq esklussivament quddiem il-Qrati Inglizi. Kopja tal-pattijiet u kondizzjonijiet miftehmin bejn il-partijiet hawn annessa u immarkata bhala 'Dokument AOT 1';
2. Illi fil-mertu, u bla pregudizzju ghas-suespost it-talbiet tas-socjeta` attrici huma kollha nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez *stante* illi fil-fatt kienet is-socjeta` konvenuta li naqqset mill-obbligi taghha skond il-ftehim li kien hemm bejn il-partijiet;
3. Subordinatament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, is-socjeta` konvenuta QATT ma tat l-kunsens taghha sabiex jitghabbew biss 365.469 MT tal-konsenja taz-zejt in kwistjoni minghajr ma jigu mgħobbija sussegwentament il-kumplement tal-istess konsenja u fil-fatt interpellat lis-socjeta` rikorrenti fuq diversi occazzjonijiet sabiex din ta' l-ahhar tmur tghabbi l-bqija tal-konsenja u cioe' l-134.531 MT li ghadu sallum ghand Oil Tanking Malta;
4. Bla pregudizzju għall-premess, m'huwiex minnu li s-socjeta` konvenuta hija kreditrici tas-socjeta` rikorrenti għall-ammont mitlub, u dan kif ser jigi pruvat fil-mori ta' dawn il-proceduri;

5. Minghajr pregudizzju għall-premess, is-socjeta` konvenuta soffriet danni u kellha thallas diversi spejjez minhabba l-ksur tal-ftehim u f'dan ir-rigward is-socjeta` konvenuta qeghda tirreserva id-drittijiet taghha kollha;
6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez.

Rat illi fi-verbal datat l-1 ta' Dicembru, 2016 din il-Qorti kif diversament preseduta ordnat peress li tqajmet l-eccezzjoni tal-guridizzjoni tal-Qorti li tigi indirizzata l-ewwel din l-eccezzjoni permezz ta' sentenza preliminari u għal dan il-ghan ordnat l-inverzjoni tal-provi.

Rat ix-xhieda, affidavits, dokumenti, emails u l-provi kollha mressqa fl-atti;

Rat illi fil-verbal tas-16 ta' Lulju, 2019 ir-rikors guramentat gie differit għal-lum għas-sentenza fuq l-ewwel eccezzjoni preliminari tal-AOT Trading AG dwar il-gurisdizzjoni minn din il-Qorti diversament preseduta;

Stante illi mill-atti jirrizulta li l-partijiet ma għamlux trattazzjoni orali quddiem din il-Qorti diversament preseduta u stante li l-provi kollha mressqa jinsabu traskritti fl-atti kif ukoll gew prezentati noti ta' sottomissjonijiet mill-partijiet, din il-Qorti kif preseduta tqis li tista' tiprosegwi sabiex taghti decizjoni dwar l-ewwel eccezzjoni minghajr il-bzonn li jerggħu jitlaqqgħu u jinstemgħu il-partijiet.

Rat is-sottomissjonijiet tal-partijiet eseblti fl-atti;

Rat l-atti kollha.

Ikkunsidrat;

Illi din il-Qorti ghandha quddiemha talba ghal kundanna ta' hlas da parti tas-socjeta' intimata AOT Trading AG fl-ammont ta' mija u ghoxrin elf mija sitta u tletin ewro u ghaxar centezmi (€120,136.10) rapprezentanti rifuzjoni ta' flus imhallsa allegatament zejda lis-socjeta' intimata ghal 'fuel oils' li ma tghabbewx fuq il-bastiment Sacro Cuor 1 u dan allegatament wara ftehim bejn iz-zewg partijiet u l-Oiltanking Terminal. Min-naha taghha, s-socjeta' intimata qajjmet eccezzjoni ta' natura preliminari li taqra kif isegwi:

'1. Illi l-Onorabbli Qorti m'ghandiex gurdizzjoni sabiex tiehu konjizzjoni tal-kawza u dan in vista tal-fatt, inter alia, li l-kuntratt ta' bejgh datat 31 ta' Awwissu, 2012 specifkament jikkontenti li kull vertenza bejn il-partijiet kuntrattwali ghandha titressaq esklussivament quddiem il-Qrati Inglizi. Kopja tal-pattijiet u kundizzjonijiet miftehmin bejn il-partijiet giet ipprezentata fl-atti u tinsab immarkata bhala Dokument AOT, a fol. 47 u fol. 48 tal-process.'

Illi kif gia suespost permezz tad-digriet moghti nhar l-1 ta' Dicembru, 2016 (a fol. 50 tal-process) il-Qorti ordnat li jingabru l-provi dwar l-ewwel eccezzjoni.

L-ewwel eccezzjoni

Illi l-eccezzjoni tas-socjeta' intimata ssib l-origini taghha mill-klawsola bin-numru tnax (12) ta' ftehim milhuq bejn minn naha l-wahda bhala xerrej - Cassar Fuel Limited u minn naha l-ohra bhala bejjiegh - AOT Trading AG. Dan l-ftehim, ghalkemm mhux iffirnat stante li rrizulta mill-provi li l-prassi bejn il-partijiet

dejjem kienet li jghaddu korrisondenzi simili bl-uzu ta' l-emails, gie mibghut minn certu J. Tramontano li kien jirrapprezenta lil AOT Trading AG tramite email datata 31 ta' Awwissu, 2012 lis-socjeta' attrici Cassar Fuel Limited indirizzata lil Sarah Cassar (a fol. 47 u fol. 48 tal-process). Jirrizulta mill-atti, li l-ebda parti ma kkontestat il-validita' tal-ftehim imsemmi. Din il-klawsola relatata tghid is-segwenti:

'12. Law/Arbitration:

This contract shall be governed by English Law. Any dispute between the parties or claims arising under, out of or in connection with the agreement shall be referred to and determined by the English High Courts and parties hereto submit themselves to the exclusive jurisdiction of the English Courts without recourse to Arbitration.'

Illi din il-klawsola hija pjuttost cara. Hija tistipula li l-Ligi applikabbli fi kwalunqwe tilwima li tinholoq taht, minn jew b'rabta mal-ftehim ghandha tkun il-Ligi Ingliza, u l-Qrati, precizament l-English High Courts ghandhom gurdizzjoni esklussiva.

Illi l-Qorti rat li kwistjoni simili dwar kwezit jekk klawsola simili fi ftehim tizradikax ghal kollox l-gurdizzjoni ta' dawn il-Qrati, kienet tqajjmet fil-kawza fl-ismijiet **Middlesea Insurance Plc pro et noe -vs- Bianchi & Co (1916) Limited** deciza nhar is-27 ta' Frar, 2014 minn din il-Qorti, diversament preseduta, fejn gie dikjarat kif isegwi:

'Illi dwar il-kwistjoni tal-inkompetenza tal-Qrati ordinarji minhabba deroga mahluqa minn klawsola ta' gurdizzjoni, il-ligi tal-Procedura tistabbilixxi li l-fatt wahdu li jkun hemm Qorti ohra barranija li jkollha gurdizzjoni konkurrenti ma jeskludix minn qabel il-gurdizzjoni tal-Qrati Maltin¹. Jidher li dak l-artikolu japplika fejn ikun hemm diga' kawza dwar l-istess haga jew

¹ Art. 742(2) Kap.12.

konnessa magħha li qieghda tinstema' minn Qorti barranija. Jekk ma jkunx hemm kawza bhal dik diga` mibdija, jidher li s-setgha li Qorti Maltija tqis u tisma' l-kawza tiddependi mill-kriterji li normalment isejsu l-gurisdizzjoni tal-Qrati Maltin skont l-artikolu 742(1) tal-Kap 12.

Izda kif gie osservat minn din il-Qorti kif diversament presjeduta fil-kaz fl-ismijiet "Peter Arrigo noe v Dr. Chris Cilia et. noe" (PA(JRM) - dec. fil-11 ta' Dicembru 2003).

"Sa minn zmien ilu, il-Qrati tagħna taw għarfien lill-klawsoli^[SEP] gurisdizzjonali, u dan l-izjed taht is-sahha tal-principju tal-liberta' kuntrattwali tal-partijiet u l-iehor li pacta sunt servanda, u jigifieri li jekk parti tkun intrabtet b'patt li kwistjoni kellha titressaq quddiem qorti jew tribunal partikolari, dik ir-rabta ma setghetx tintesa jew titwarrab jekk mhux bi qbil bejn kulhadd²."

Izda għalkemm kien hemm xi ftit kazijiet fejn l-ezistenza ta' klawsola^[SEP] bhal dik wasslet biex il-Qorti qisitha bhala wahda tassattiva li tnehhi l-gurisdizzjoni tagħha³, il-bicca l-kbira tad-decizjonijiet huma fis-sens li l-Qrati Maltin għandhom kull jedd li jezercitaw diskrezzjoni jekk iwarrbux il-gurisdizzjoni tagħhom taht is-sahha ta' klawsola bhal dik⁴. Dan il-hsieb jaqbel sewwa ma' dak li tipprovdni espressament il-ligi tagħna llum, u l-fehma l-izjed accettata hija li klawsola bhal dik ma tistax titfisser bhala li tezwatora għal kollox u minn qabel il-gurisdizzjoni tal-Qorti li mqarr tistharreg il-kwistjoni⁵, u fejn, ikkunsidrati c-cirkostanzi, jkun jidher li l-partijiet tassew riedu din il-klawsola". (Vol. XXIV P I p 1067);

Fis-sentenza "PL Edoardo Frendo noe -vs- Dottor Roberto Naudi et noe", Appell, 9 ta' Dicembru 1935 (Vol. XXIX P I p 1317), ittiehdet il-veduta prattika illi:

"allavolja jkun hemm klawsola f'dak is-sens, il-Qrati tagħna għandhom gurisdizzjoni meta tkun kwistjoni ta' atti ta' avarea, jew ta' verifiki ta' danni li ma tistax issir hliw hawn Malta; jew almenu ma tistax issir quddiem it-

² Ara, per eżempju, P.A. 12.3.1954 fil-kawza fl-ismijiet "Tonna Barthelet vs Pace noe" Kollez. Vol: XXXVIII.iii.653).

³ Ara, per eżempju, Kumm. 6.10.1959 fil-kawza fl-ismijiet "Lucia noe vs Borg" (Kollez.Vol: XLIII.iii.870)

⁴ Ara, per eżempju, App. Civ. 9.12.1935 fil-kawza fl-ismijiet "Frendo vs Naudi et "(Kollez. Vol: XXIX.i.1317).

⁵ Ara, per eżempju, Kumm. 23.6.1994 GMA fil-kawza fl-ismijiet "John Bonello noe et vs John Ripard noe et" (konfermata fl-Appell imma għal ragunijiet oħrajn fis-7.10.1997).

tribunal ta' barra ahjar, u b'anqas spejjez, u f'anqas zmien milli quddiem it-Tribunal taghna." Ara wkoll fl-istess sens decizjonijiet a Vol. XVII P II p 33; Vol. XXIII P III p 484; "Gerald Bartoli noe -vs- Emanuel Mathioudes noe", Appell Kummercjali, 29 ta' Lulju 1970);

Kif din il-Qorti kif diversament presjeduta irriteniet: "Dan il-kriterju nsibuh abbraccjat f'bosta gurisdizzjonijiet ohra. Anzi dawn spiss imorru oltre l-aspett singolari tal-verifika tad-danni. Jitqiesu fatturi bhal konnessjoni diretta, reali u sostanzjali mal-pajjiz ta' l-iskarikazzjoni billi l-provvi^[SEP]jistghu jigu rakkolti u stabbiliti ahjar, il-fatt tat-trapass taz-zmien, dubji dwar il-motivi tal-parti li teccepixxi n-nuqqas tal-gurisdizzjoni, l-ispejjez involuti u l-kwalita` ta' gustizzja fil-pajjiz xelt. Ara, fost ohrajn, "The Adolph Warski", 1976; "The El Awria" 1980, "The Pia Veste", 1984. "Materja bhal din hi mhollija fid-diskrezzjoni tal-gudikant adit mill-kaz" ("Joseph Felice Pace noe v Godwin Abela noe"- P.A. (PS) - dec. fit-28 ta' April 2003.

Fil-kaz Ingliz, The Eleftheria, (1970)⁶ citat minn Cheshire and North fil-ktieb "Private International Law"⁷ il-principji li huma applikati minn Qorti Ingliza rinfaccjata b'talba mill- vettural ghas-soprasessjoni minhabba "exclusive jurisdiction clause" huma:

"..(2)The discretion (to stay) should be exercised by granting a stay unless a strong cause is shown for not doing so.(3)The burden of proving such strong cause is on the plaintiff.(4) In exercising its discretion the court should take into account all the circumstances of the particular case.(5) In particular, but without prejudice to (4), the following matters:-(a) in what country the evidence on the issues of fact is situated, or more readily available, and the effect of that on the relative convenience and expense of trial as between the English and foreign courts. (b) Whether the law of the foreign court applies and, if so, whether it differs from English Law in any material respects (c) With what country either party is connected and how closely. (d) Whether the defendants genuinely desire trial in the foreign country or are only seeking procedural advantages. (e) Whether the plaintiffs would be prejudiced by having to sue in a foreign court because they would be (i) deprived of security for their claim; (ii) be unable to enforce any judgment obtained; (iii) be faced with a time bar not applicable in England, or (iv) for political, racial, religious or other reasons be unlikely to get a fair trial."

⁶ P.100.

⁷ 10th ed. p.114.

Il-Qrati taghna stabbilew linja ta' principji gwida li, huma kompatibbli mal-principji enuncjati fl-The Eleftheria fuq citat.

Hekk ad ezempju, johrog mir-ragunament tal-Imhalled A. Parnis fis-6 ta' Lulju 1911 fil-kawza "Giovanni Pace -vs- Gennaro Civitelli noe":-

"La Corte come presieduta ritiene che quella clausola nel commercio marittimo deve essere attesa quando colla stessa non venisse recato un grave pregiudizio al caricatore o ricevitore nel senso che il rinviarlo innanzi al tribunale del compartimento al quale appartiene il vapore lo metterebbe nella impossibilita` di proseguire la causa, e quando per la natura delle circostanze per le prove da essere adottati, l'esercizio dell'azione in queste Isole importerebbe economia di spese e non sarebbe pregiudizievole alla difesa per parte del vapore e dei suoi proprietari. In altri termini la clausola escludente la competenza del tribunale e` soggetta ad eccezioni, avuto riguardo alla circostanza ed avuto riguardo al fine pel quale quella clausola e` stata introdotta."

Illi kif gie ritenut fil-kawza "Dr. Michael Scriha nomine vs Il Pamento Limited" (P.A. RCP. 9 ta' Jannar 2001) l-gurisprudenza nostrali hija konsistenti u tipprodi, kif inghad inter alia fis-sentenza "John Galdes nomine vs Joseph Bowman nomine" (K. F. 21 ta' Gunju 1993) li:-

"Illi skont l-evoluzzjoni fid-dottrina li temani mill- gurisprudenza lokali jidher li tali kwalsoli bhal dik iccitata 'supra' huma legalment validi pero' m'humix assoluti dejjem. Di fatti f'numru ta' kazi l-Qrati irritenew li nonostante tali klawsola, xorta ghandom gurdizzjoni in kwantu u limitament ghal kostatazzjoni tan-nuqqas jew tal-hsara rriporatata fil-merkanzija de quo".

Illi dan isir peress li meta trid issir konstatazzjoni tal-kwalita' tal-merkanzija, l-allegata mankanza jew difetti li setgha fiha, jew dwar nuqqasijiet dwar l-istess merkanzija, il-Qrati taghna konsistentement irritenew illi meta l-istess merkanzija tinsab hawn Malta, id-determinazzjoni tad- domicilju reali, fejn trid issir l-ezami tal-istess merkanzija, huwa dejjem Malta, minhabba li jekk tali verifiki jsiru f'post iehor, fejn ovojament ma hemmx tali merkanzija, dan issir hafna aktar difficli jekk mhux impossibbli. ("Robert Bonello nomine vs Agostina Mifsud et nomine". - K. S.S. 30 ta' April 1993- XXX D. iii. 373.- "Micallef et nomine vs Chev. Mifsud et nomine. - A.C. 26 ta' Ottubru 1991).

Illi tal-istess portata huma s-sentenzi "Negoziante Andrea Gatt vs Negoziante Gustavo Gollcher" (K. 14 ta' Novembru 1916 - XIII. iii. 484) fejn inghad illi "il domicilio reale e' quello determinato dal luogo della scaricazione della merce trattandosi di una contestazione riguardo la mancanza della merce o la deficienza del peso di essa, fatti che possono solo accettarsi alla scaricazione, ed innanzi al tribunale del luogo di scaricazione che tali questioni possono agevolamente svolgersi e defenirsi".

Illi kien ghalhekk u fuq dawn il-principji li l-Qorti fil-kawza "Prokuratur Legali Edoardo Frendo vs Dottor Roberto Naudi et nomine" (A. K. 9 ta' Dicembru 1935 - XXIX E. i. 1317) sostniet li, nonostante il-klawsola dwar gurisdizzjoni esklussiva ta' Qorti estera, din il-Qorti xorta ghandha gurisdizzjoni li tisma' l-kaz, jekk dan ikun iktar kompattibbli ghad-determinazzjoni tal-pendenza, u iktar facli li tali kwistjoni tigi ezaminata b'mod iktar Prattiku, kemm ghaliex l-oggetti jkun hawn Malta, u kemm ghaliex tali sentenza tkun tista' tigi esegwita hawn Malta. Fil-kaz imsemmi, fil-fatt kien jittratta dwar konsenja ta' injam, li l-konvenut sostna li kienet ta' kwalita' inferjuri, u peress li tali merkanzija kienet Malta, mela allura l-istess Qorti kkonfermat il-gurisdizzjoni taghha. ("Galea vs Hammer" - XX.iii.32; - "Pace vs Civitelli" - XXI. iii. 71; "Thomas vs Angeland" - K. 20 ta' Jannar 1975); "P.L. Edoardo Frendo vs Dr. Robert Naudi" - A.C. 9 ta' Dicembru 1935.

Izda kull kaz ghandu il-fattispecje partikolari tieghu u d- diskrezzjoni finali hija dejjem tal-Qorti. Sta ghalhekk ghall-attur li jikkonvinci lill-Qorti ghaliex huwa ghazel li jissorvola l-klawsola gurisdizzjonali fil-polza.

Illi d-difensur tas-socjeta' konvenuta iccita, in sostenn tal- eccezzjoni tieghu sentenza recenti moghtija minn din il-Qorti kif diversament presjeduta bl-ismijiet "P.W.A.Co. Limited v Luisa Spagnoli S.p.A." (PA(AE) - dec. fit-12 ta' April 2013, il-Qorti kkonsidrat l-import ta' klawsola gurisdizzjonali fil-kuntest ta' Exclusive Distributorship Agreement u, wara li kkonstat li l-ilmenti attrici kienu intimament konnessi mal-Ftehim imsemmi, applikat il-klawsola gurisdizzjonali stipulat fil-Ftehim li vesta l-gurisdizzjoni fil-Qrati Taljani.

Din is-sentenza mhix daqstant applikabbli ghall-kaz in ezami, ghajr li tat applikazzjoni shiha ghall-klawsola gurisdizzjonali. Fil-kazijiet fuq citati l-Qrati taghna gja ppronunzjaw ruhhom fuq mertu li hu simili ghal kaz odjern stante li jirrizulta li l-lanjanza tas-socjeta' atrici hija dwar short delivery ta'

merkanzija li ngarret lejn Malta.'

L-Artikolu 742 (1) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta jistabbilixxi minn huma dawk il-persuni li jaqghu taht il-gurisdizzjoni tal-Qrati Civili ta' Malta fejn jipprovdi illi:

'(1) Bla ħsara ta' fejn il-liġi tiddisponi espressament xort'oħra, il-Qrati Ċivili ta' Malta mingħajr ebda distinzjoni jew privileġġ, għandhom ġurisdizzjoni biex jisimgħu u jiddeciedu l-kawżi kollha li jirrigwardaw il-persuni hawn taht imsemmija:

(a) cittadini ta' Malta, sakemm ma jkunux stabbilew id-domicilju tagħhom band'oħra;

(b) kull persuna, sakemm jew għandha d-domicilju tagħha jew tkun toqgħod jew tkun qegħda Malta;

(c) kull persuna, f'kawża dwar ħwejjeġ li qegħdin jew li jinsabu f'Malta;

(d) kull persuna li tkun ikkuntrattat obligazzjoni f'Malta, izda għall-kawżi biss li għandhom x'jaqsmu ma' dik l-obbligazzjoni u kemm-il darba dik il-persuna tkun tinsab Malta;

(e) kull persuna illi, għalkemm tkun ikkuntrattat obligazzjoni f'pajjiż ieħor, tkun ftehmet li għandha tesegwixxi dik l-obbligazzjoni f'Malta, jew tkun ikkuntrattat obligazzjoni illi bilfors għandu jkollha effett f'Malta, kemm-il darba, f'kull każ, dik il-persuna tkun tinsab Malta;

(f) kull persuna, għal kull obligazzjoni li tkun ikkuntrattat favur cittadin ta' Malta jew persuna li tinsab Malta jew korp li jkollu personalità ġuridika distinta jew assoċjazzjoni ta' persuni inkorporati jew li jiffunzjonaw f'Malta, meta s-sentenza tista' tkun esegwita f'Malta;

(g) kull persuna li tkun b'mod espress jew taċitu volontarjament qagħdet jew qablet li toqgħod għall-ġurisdizzjoni tal-qorti.'

Fil-każ in kunsiderazzjoni n-negozju sar bejn ir-rikorrenti Cassar Fuel Limited li hija kumpanija Maltija u registrata hawn Malta u s-

socjeta' intimata AOT Trading AG li tezercita n-negozju minn gewwa Zug, fl-Isvizzera. In-negozju kien jitratta x-xiri mir-rikorrenti ta' hames mitt (500) tunnellata metrika ta' Gasoil bil-prezz ta' elf u disa' dollaru Amerikan (\$1009.00) ghal kull tunnellata metrika. Il-konsenja tal-hames mitt (500) tunnellata metrika ta' Gasoil saret minn gewwa l-facilitajiet tal-Oiltanking Terminal Malta pero' jirrizulta li l-bunker Sacro Cuor 1 li fuq struzzjonijiet tas-socjeta' rikorrenti mar sabiex igorr il-Gasoil ordnat kellu kapacita' ta' 365.469 tunnellata metrika u ghalhekk anqas minn kemm kienet ordnat is-socjeta' rikorrenti fl-ammont ta' 500 tunnellata metrika. Dan ifisser li s-socjeta' rikorrenti skont il-ftehim bejn il-partijiet kien jonqosha tigbor l-ammont ta' 134.531 tunnellata metrika ta' Gasoil li kellu l-valur ta' USD 135,741.78 ekwivalenti fil-munita tal-euro ghal €120,136.10. Is-socjeta' intimata tallega li s-socjeta' attrici giet interpellata sabiex tirtira r-rimanenti Gasoil, fejn dejjem skont is-socjeta' intimata ghal ewwel kien hemm qbil li ser jigi mehud (ara email ta' Darren Marmara a fol. 62 u fol. 63 tal-process) madanakollu ftit wara s-socjeta' attrici talbet ir-rimbors tal-ammont (ara email a fol. 64 sa fol. 66 tal-process) u sussegwentament intavolat il-kawza odjerna sabiex tigi rifiuza l-ammont ta' €120,136.10.

Jinghad li s-socjeta' intimata ressqet bhala xhud taghha affidavit ta' Peter Landwehr - Trading Manager tal-AOT Trading AG fejn fid-deposizzjoni tieghu huwa kkonferma li bhala prassi huma kienu jithallsu minn qabel tal-Gasoil u ghalhekk jirrizulta li l-500 tunnellata metrika kienu gia mhallsa (ara deposizzjoni a fol. 53 sa fol. 67 tal-process) u dwar dan ma jidhirx li hemm kontestazzjoni bejn il-partijiet.

Irid jinghad li mill-provi mressqa mill-partijiet relatati mal-gurisdizzjoni giet allegat mill-intimati AOT Trading AG li l-gasoil

in kwistjoni m'huwiex mizmum fl-Oiltanking Terminal Malta. Issa, din il-Qorti fliet id-deposizzjoni ta' Peter Landwehr fejn fl-email minnu mibghuta datata 2 ta' April, 2015 qal is-segwenti:

'... The oil is still waiting for you. Due to the small amount, we propose to load it at Enemed. We will give you gasoil.' (a fol. 62 tal-process).

L-istess ikkonfermat Sarah Cassar impjegata tas-socjeta' rikorrenti Cassar Fuel Limited fejn fid-deposizzjoni taghha bil-procedura tal-affidavit hija qalet is-segwenti:

'Il-pre-paid Light Cycle Oil li ma setax jitghabba fuq il-bastiment Sacro Cuor 1 baqa' jinzamm fl-Oiltanking Terminal. Dan ghadu hemm. (a fol. 75 u fol. 76 tal-process).'

Dan gie rriaffermt minn l-istess Sarah Cassar meta hija xehdet in kontro-ezami fis-seduta ta' nhar l-14 ta' Marzu, 2019 (ara xiehda in kontro-ezami a fol. 93 sa fol. 97 tal-process).

Illi s-socjeta' intimata AOT Trading AG pproduciet bhala xhud lis-Sur Aldo Mifsud rapprezentant tal-Kontrollur tad-Dwana inkarigat mill-'fuel section' products fejn iproduca dokument mibghut minn certa Rachel Caruana - Sales and Logistics Manager fi hdan l-Oiltanking Malta. Minn dan id-dokument jirrizulta li fit-terminal ta' Oiltanking Malta kien hemm mahzun l-ammont ta' 47,730.753 tunnellata metrika ta' 'fuel oil' fuq akkont ta' AOT Trading AG mis-16 ta' Novembru, 2018 (ara dokument a fol. 85 tal-process). Issa, kif jirrizulta mid-dokument, l-ammont mahzun ghand Oiltanking Malta huwa ferm izghar mill-ammont li s-socjeta' attrici ghandha tirtira. In oltre s-socjeta' attrici kellha ordnat gasoil u mhux fuel oil li huma zewg tipi differenti.

Hawn din il-Qorti jidrilha li decizjoni dwar il-kwistjoni jekk il-prodott ordnat jinsabx mahzun f'Malta jew le aktar taghti lok li l-Qrati Civili ta' Malta ghandhom ikollhom gurdizzjoni. Dan fid-dawl li l-provi kollha jinsabu Malta u jistghu jigu stabbiliti u rakkolti ahjar u b'akbar pratticita' stante li l-merkanzija giet ikkunsinjata hawn Malta. In oltre l-kwistjoni jekk ir-rimamenti Gasoil fl-ammont ta' 134.531 tunnellata metrika jinsabx ghand Oiltanking jew le tista tigi trattata aktar b'espeditja mill-Qrati ta' Malta. Mill-banda l-oħra din il-Qorti ghandha d-dubbi tagħha kemm huwa aktar espedjenti u konvenjenti li kwistjoni bhal din tigi trattata minn Qorti oħra f'pajjiz iehor kunsidrat li l-maggorparti tal-provi u xhieda jinsabu hawn Malta.

Illi s-socjeta' intimata fin-nota ta' sottomissjonijiet tagħha tagħmel referenza għar-Regolament 1215/2015 dwar il-gurdizzjoni u r-rikonossiment u l-ezekuzzjoni ta' sentenzi fi kwistjonijiet civili u kummercjali b'mod speċjali għal Artikolu 25 tar-Regolament. Dwar dan din il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza fl-ismijiet **C. & F. Building Contractors Limited -vs- Siegfried Generics (Malta) Ltd (C34110)** deciza nhar it-30 ta' Settembru, 2016 li ddikjarat kif isegwi:

'Issa, fi stadju inoltrat tal-appell, is-socjeta` konvenuta għamlet referenza għall-konvenzjoni Europea tal-1968 (il-Brussels Convention on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters), magħrufa komunement bħala l-Brussels I, u għall-hekk imsejha Lugano Convention, iffirmata fl-1988, li tirrifletti l-ewwel konvenzjoni, izda testendiha għan-Norvegja, l-Izlanda u l-Izvizzeri. Skont din l-aħħar konvenzjoni, li hi applikabbli għall-kaz, meta f'kuntratt ikun miftiehem bejn il-partijiet liema pajjiz għandu jiddetermina tilwima bejn l-istess partijiet, huma l-qrati ta' dak l-istat li jkollhom gurdizzjoni esklussiva biex tisma' dik it-tilwima.

Din il-Qorti, pero`, tqis li, f'dan il-kaz, ir-regola msemmija ma tistax tigi attwata.

Skont l-istess konvenzjoni, il-qorti ta' dak l-istat fejn il-konvenut ikun deher ("enters an appearance"), ikollha f'kull kaz ġurisdizzjoni, u dan sakemm ma jkunx deher biss ("solely") biex jikkontesta l-ġurisdizzjoni tal-Qorti. F'dan il-kaz, is-socjeta' konvenuta dehret quddiem il-qorti u ikkontestat mhux biss il-ġurisdizzjoni tal-istess qorti, izda ressqet eccezzjonijiet fil-meritu. B'dan il-mod, hi issottomettiet ruħha għall-ġurisdizzjoni tal-qorti Maltin. Meta dehret fil-qorti, ma illimitatx ruħha biex tikkontesta l-ġurisdizzjoni tal-qorti, izda dahlet fil-meritu tal-kwistjoni, ikkontrastat dak sottomess mis-socjeta' attrici, u issottomettiet għall-ġurisdizzjoni tal-qorti Maltija dwar il-meritu.'

Illi tajjeb li jinghad illi l-Artikolu 23 tal-Brussels I (44/2001) huwa l-istess Artikolu precedenti tal-Artikolu 25 tar-Regolament 1215/2012 ikkwotat mis-socjeta' intimata. Konvenjentement s-socjeta' intimata m'ghamlitx referenza għal Artikolu 26 tar-Regolament 1215/2012 illi jeskludi ġurisdizzjoni minn Qorti jekk parti tkun issottomettiet ruħha għall-ġurisdizzjoni ta' dik il-Qorti. Hekk jghid l-Artikolu 26 tar-Regolament 1215/2012:

'Article 26

1. Apart from jurisdiction derived from other provisions of this Regulation, a court of a Member State before which a defendant enters an appearance shall have jurisdiction. This rule shall not apply where appearance was entered to contest the jurisdiction, or where another court has exclusive jurisdiction by virtue of Article 24.'

F'din il-kawza s-socjeta' intimata mhux biss ressqet eccezzjoni relatata mal-ġurisdizzjoni pero' ressqet diversi eccezzjonijiet ohra fuq il-mertu b'dan illi hija ssottomettiet ruħha għal ġurisdizzjoni tal-Qrati Civili ta' Malta.

Fid-dawl ta' dak kollu hawn fuq sottomess din il-Qorti sejra tghaddi sabiex tichad l-eccezzjoni tal-ġurisdizzjoni mqajjma mis-socjeta' intimata.

Decizjoni

Ghaldaqstant ghar-ragunijiet kollha suesposti din il-Qorti taqta' u tiddeciedi l-ewwel eccezzjoni dwar il-gurisdizzjoni mqajjma mis-socjeta' intimata billi tghaddi sabiex tichad din l-eccezzjoni u tordna l-prosegwiment tal-kawza fil-mertu.

Bl-ispejjez ta' din l-istanza kontra s-socjeta' konvenuta.

Moqrija.

Onor. Imhallef Dr. Joanne Vella Cuschieri
B.A., Mag. Jur. (EUR.LAW), LL.D.
28 ta' Novembru, 2019

Karen Falzon
Deputat Registratur
28 ta' Novembru, 2019